

Palliativ vård 2009

- **Psykisk ohälsa i palliativ vård – skillnaden mellan sorg och depression som kräver behandling**
- **Kulturella skillnader i synen på smärta, sjukdom och död**
- **LCP, Liverpool Care of dying Pathway – kvalitetssäkra vården med evidensbaserade riktlinjer**
- **Smärta, illamående och andnöd – symtomlindring och symtomkontroll**
- **Våga prata om döendet och döden – hur hantera svåra känslor och tankar kring livet slut?**

Ordförande:

Annika Cederholm
leg sjuksköterska
ASIH Strängnäs

Peter Strang
professor
Stockholms Sjukhem

Helena van der Tol
leg sjuksköterska
Löwet ASIH

Talare:

Lars Björklund
kaplan
Sigtunastiftelsen

Carl Johan Fürst
docent
Stockholms Sjukhem

Erica Neumann,
leg sjuksköterska
Stockholm Sjukhem ASIH

Susanna Rosenqvist
psykiater, onkolog
Sophiahemmet

Marie-Louise Ekeström
projektledare
Stockholms Sjukhem

Kathy Hafezi
sektionsledare
Västerås lasarett

MaryJane Windus
projektledare
Stockholms Sjukhem

De 10 först
anmälda till
konferensen
får boken
"Livsglädjen
och det djupa
allvaret" av
Peter Strang

16 – 17 november 2009, Stockholm
Fördjupningsdag 18 november 2009, Stockholm

Palliativ vård 2009

Palliativ vård är ett komplext område där du som vårdgivare bör hålla dig uppdaterad om det senaste gällande symtomlindring och symtomkontroll samtidigt som du ska ge en kvalitativ, säker och god vård. Du ska även kunna ge stöd till patienter och anhöriga genom deras svåraste tid i livet.

Konferensen vänder sig till sjuksköterskor och läkare som arbetar med palliativa patienter, samt till dig som är intresserad av palliativ vård.

På konferensen **Palliativ vård 2009** får du lyssna till **Peter Strang**, professor i palliativ vård som delger det senaste i symtomlindring och symtomkontroll. Han går bl.a. igenom hur du skraddarsyr smärtbehandling samt hur illamående bäst kan lindras.

Lars Björklund, kaplan på Sigtunastiftelsen, ger råd inför **det svåra samtalet** och hur du kan handskas med patientens och anhörigas **existentiella oro** och **ångest**.

Vidare får du ta del av **Erica Neumanns** och **Helena van der Tols** erfarenheter och kloka råd i föreläsningen **Att vårda dig själv för att vårda andra**.

Susanna Rosenqvist, psykiater och onkolog på Sophiahemmet föreläser om **Psykisk ohälsa** i palliativ vård, vilka patienter löper ökad risk att utveckla depression och hur kan du se skillnaden mellan sorgearbete och en depression som behöver behandlas?

Kulturella skillnader gällande sjukdom, smärta och död samt förståelse för personer från andra kulturer är ett ämne som **Kathy Hafezi**, sektionsledare, Västerås Lasarett kommer att föreläsa om.

Carl Johan Fürst, överläkare, Stockholms Sjukhem föreläser om **Brytpunkten** – när det är dags att gå från kurativ till palliativ vård och vikten av att beslutet tas i rätt tid.

Palliativa patienter vårdas inte bara på palliativa enheter och hospice utan även på sjukhusets vårdavdelningar, kommunala boenden och i hemmet. **LCP** är en standardvårdplan utvecklad i Storbritannien, för att alla palliativa patienter ska få lika vård oavsett var de vårdas. Lyssna till hur **Stockholms Sjukhem** arbetar efter modellen, hur vårdplanen ser ut och få konkreta råd på hur du och din arbetsplats kan börja arbeta med LCP.

Detta och mycket mera inbjuder till två inspirerande och utvecklande dagar.

Separat bokningsbar
fördjupningsdag

”Patientnärmre vård” - mindre stress, ökat teamsamarbete, effektivare vårdkedja och lägre vårdkostnader

En arbetsmodell vars syfte är frigöra mer tid för patienten, att rätt kompetens finns på rätt plats och att kvalitetssäkra vården.

Marianne Inde, vårdutvecklare på staben i Värmlands läns landsting leder dagen. Ta del av modellens grunder och lyssna till praktikfall från Kirurgavdelning 6 på **Centralsjukhuset i Karlstad**.

Välkommen!

Ulrika Westling

Ulrika Westling
Leg sjuksköterska
Utbildningsansvarig
Kompetensteamet

Dag 1 – 16 november

9.30 Inledning av ordförande **Annika Cederholm**

Annika Cederholm, leg sjuksköterska, arbetar som samordnande sjuksköterska på **ASIH Strängnäs**. Annika har lång erfarenhet av palliativ vård och är med i styrelsen i **SFPO**, Sjuksköterskor för Palliativ Omvårdnad.

9.40 **Symtomlindring och symtomkontroll i den palliativa vården**

Smärta och olika smärtyper

- Rörelseutlöst smärta och inflammation
- Speciella problem vid skelettsmärta
- Olika opioider och dess för- och nackdelar
- Att skapa en "skräddarsydd" smärtbehandling
- Hur påverkas smärtan av ångest och hur kan detta behandlas?

Illamående – att förstå illamåendets mekanismer

- Illamåendets psykologi och s.k. inlärt illamående
- Behandlingsförslag till illamående vid cytostatika samt smärtbehandling

Andfåddhet och upplevd andnöd

- Orsaker till andfåddhet och hotande kvävningsskänsla
- Förslag till behandling av andfåddhet

Peter Strang, professor i palliativ medicin, **Stockholms Sjukhem** samt forskare på **Karolinska Institutet**. Peter är en mycket uppskattad föreläsare och även författare till böckerna *"Cancerrelaterad smärta, onkologiska och palliativa aspekter"*, *"Leva nära cancer"* samt *"Livsglädjen och det djupa allvaret"*

Under förmiddagen görs avbrott för kaffepaus

12.30 Lunch

13.30 **Det svåra samtalet – att bemöta existentiell oro och ångest**

- Att våga prata om döendet och döden
- Att hantera de svåra känslorna kring dödsbesked och tankar kring livets slut
- Ångest och existentiell oro – konkreta råd hur du ska bemöta och hjälpa patient och närstående att handskas med detta

Lars Björklund, tidigare sjukhuspräst, arbetar numera som Kaplan på **Sigtunastiftelsen**. Lars är en mycket uppskattad föreläsare, och är även författare till böckerna *"Modet att ingenting göra"* samt *"Vägar i sorgen"*.

15.00 Kaffepaus

15.20 **Att vårda dig själv för att vårda andra**

- Vad innebär det att vara professionell i arbetet?
- 5 steg att uppmärksamma – tecken på att det gått för långt
- Lär dig nå balans mellan arbete och fritid – konkreta råd!
- Egenansvar – att ta hand om dig själv på bästa sätt!
- Det palliativa teamet – styrkor och fallgropar
- Att arbeta nära döendet och döden varje dag – vad får dig att orka?
- Vikten av handledning och råd hur den kan läggas upp!

Erica Neumann, onkologisjuksköterska med magisterexamen i omvårdnad med inriktning mot palliativ vård, **Stockholm Sjukhem ASIH** och **Helena van der Tol**, distriktssköterska med magisterexamen i omvårdnad med inriktning mot palliativ vård, **Löwet ASIH, Sollentuna**. Citat om Erica och Helena: *"Föreläsningen tydliggör något som är svårt att sätta ord på"*, *"Det bästa jag hört inom detta område"*, *"Fantastiska föreläsare"*

17.00 Dagen avslutas

Dag 2 – 17 november

9.00 Brytpunkten – när är patienten döende?

- Hur ändrar vi fokus och förhållningssätt?
- Att fastställa brytpunkten är avgörande
- När och av vem bör beslutet om brytpunkten tas?
- Att samråda med patienten och de anhöriga – ibland ett etiskt dilemma!

Carl Johan Fürst, docent, överläkare, sektionen för Palliativ medicin, **Stockholms Sjukhem**

10.00 Kaffepaus

10.20 LCP* – vägledning för vård av döende

- LCP, Liverpool Care of dying Pathway – en standardvårdplan för vården av den döende patienten
- Tvärprofessionell vårdplan som garanterar en bra palliativ vård i livets slutskede oavsett diagnos och var patienten vårdas
- Så här kvalitetssäkras vården – evidensbaserade riktlinjer
- Därför har modellen tagits fram – så här är LCP uppbyggt
- Så här använder vi LCP – praktiska exempel!
- Tips om hur du inför LCP på den egna arbetsplatsen
- Våra erfarenheter – så här upplever patienterna, anhöriga och personalen att arbeta med LCP

Carl Johan Fürst, docent, överläkare, sektionen för Palliativ medicin, **Marie-Louise Ekeström** och **MaryJane Windus**, båda leg sjuksköterskor och projektledare för LCP-projektet, **Stockholms Sjukhem**

12.30 Lunch

13.30 Psykisk ohälsa – att förebygga depression hos palliativa patienter

- Vilka patienter löper en ökad risk att utveckla depression?
- Tecken du bör vara uppmärksam på när det gäller ångest och depression
- Skillnad mellan sorg och depression – hur avgör du om det är en normal nedstämdhet eller en depression som kräver behandling?
- Vid vilka olika stadier i sjukdomsprocessen inträffar ofta ångest och depression?
- Aktuell medicinering
- Vad kan du som sjuksköterska göra och när behöver patienten vidare kontakt med psykiatri?

Susanna Rosenqvist, psykiater och onkolog, **Sophiahemmet**.

Susanna arbetar som privatpraktiserande psykiater med cancerpatienter som kommer på remiss från länets onkolog- hematolog- urolog- och kirurgkliniker.

15.00 Kaffepaus

15.20 Kulturella skillnader vid långvarig sjukdom, smärta och död

- Annan språkkultur och bristande språkkunskap
- Kulturella skillnader i synen på smärta, sjukdom och död
- Religion och andlighet – hur ser vi på individen?
- Sjukdomsbesked – kulturella skillnader
- Förståelse för andra kulturer – att tillgodose behovet hos patienter och anhöriga från andra länder

Kathy Hafezi, leg sjuksköterska, sektionsledare, **Västerås lasarett**.

Citat om Kathy som föreläsare: *”Mycket intressant och tänkvärt”, ”Bra med patientfall och egna erfarenheter”, ”Spännande att höra om kulturella skillnader”*

16.20 Ordförande sammanfattar konferensen

16.30 Konferensen avslutas

Separat bokningsbar fördjupningsdag Patientnärmre vård – 18 november

Patientnärmre vård är en arbetsmodell vars syfte är frigöra mer tid för patienten och har visat sig ge upphov till **mindre stress, ökat teamsamarbete, effektivare vårdkedja och lägre vårdkostnader.** Att arbeta enligt modellen innebär att finnas till hands för patienten, att rätt kompetens finns på rätt plats och att kvalitetssäkra vården. Ta del av hur modellen är uppbyggd, vad som krävs för att komma igång och hur arbetet kan läggas upp.

Marianne Inde leder dagen. Hon är vårdutvecklare på staben i **Värmlands läns landsting** och är initiativtagare till Patientnärmre vård i Sverige. Under tio år har hon utvecklat modellen och är författare till *"Framtidens vårdmodell – Patientnärmre vård, hur gör man?"* Marianne är en uppskattad föreläsare och kommer att ge dig konkreta verktyg och tips på hur du ska komma igång att arbeta efter modellen. Kirurgavdelning 6 på **Centralsjukhuset i Karlstad** var först med att införa Patientnärmre vård i Sverige. Lyssna även till **Annika Carlsson**, avd. chef och **Birgitta Finnström**, leg sjuksköterska, som delger sina erfarenheter och kunskap kring arbets sättet samt visar de utvärderingar som gjorts.

Anmäl hela teamet till en inspirerande och utvecklande dag!

9.00 Vad innebär Patientnärmre vård?

- Grundläggande värderingar och modellens upplägg
- Patientnärmre vård som arbetsmodell och arbetsverktyg
- Teamsamarbete – arbetsgruppernas sammansättning
- Samordnarens viktiga roll – att avlasta administrativt
- Ledarskapets betydelse i Patientnärmre vård

Hur göra i praktiken för att nå alla vinster med Patientnärmre vård – steg för steg!

- Ökad vårdkvalitet och mer tid till patienten
- Så här avlastas sjuksköterskan och undersköterskan från administration
- Hur arbetsmiljön förbättras – ökad upplevelse av delaktighet och inflytande i vårdteamet
- Att införa patientnärmre vård på avdelningen – viktiga förberedelser!
- Uppstart och genomförande – vad bör du tänka på?

Under förmiddagen görs avbrott för kaffepaus

12.30 Lunch

13.30 Chefens roll vid Patientnärmre vård – att se till att strukturen följs!

- Hur vi kom igenom förändringsprocessen och hur blev resultatet?
- Att hålla kvar vid modellen och följa den – chefens roll!
- Utvärdering som gjorts – så här tycker personalen och patienterna om arbetssättet!

Annika Carlson, avd.chef, **Centralsjukhuset i Karlstad**

14.10 Patientnärmre vård sett ur sjuksköterskans perspektiv

- Att tänka "Patientnärmre vård" – så här fungerar det att arbeta efter modellen
- Hur ser sjuksköterskans arbete ut idag jämfört med tidigare?
- Fördelar och vinster med arbetssättet

Birgitta Finnström, leg sjuksköterska, **Centralsjukhuset i Karlstad**

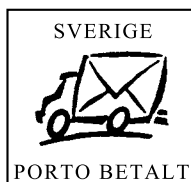
14.50 Kaffepaus

15.10 Arbete i bikupor under ledning av Marianne Inde

Marianne Inde sammanfattar dagen och följer upp frågor och funderingar

16.00 Dagen avslutas

B

Avsändare
Kompetensteamet Stockholm AB
Box 3096
103 61 Stockholm

PRAKTISK INFORMATION:

Tid: Konferens: Palliativ vård 16–17 november 2009,

Fördjupningsdag: Patientnärmre vård 18 november 2009

Plats: Konferensvalvet, Holländargatan 10, Stockholm. För vägbeskrivning se: www.kompetensteamet.se

Pris: Konferens 16-17 november: 5480 kr

Fördjupningsdag 18 november: 3480 kr

Kombinationspris konferens + fördjupningsdag: 7960 kr (ord pris 8960 kr)

Moms tillkommer. I priset ingår lunch, förfriskningar och dokumentationsmaterial.

Anmälningsbekräftelse och faktura sändes efter mottagen anmälan.

Avbokningsregler: Om du får förhinder och inte kan delta kan du alltid överlåta din plats till en kollega. För fullständiga avbokningsregler, se www.kompetensteamet.se

Förbehåll: Vi reserverar oss för förändringar i programmet samt möjlighet att ställa in planerad konferens vid extraordinära händelser.

Anmälan: Enklast anmäler du dig via internet: www.kompetensteamet.se

Du kan även posta anmälan till: Kompetensteamet, Box 3096, 103 61 Stockholm eller ringa 08 – 410 281 50

Ytterligare upplysningar: Har du frågor om konferensen, tveka inte att mejla oss till info@kompetensteamet.se eller ringa 08 – 410 281 50.

Boken ”Livsglädjen och det djupa allvaret” av Peter Strang, Natur och kultur, kan även köpas till förmånligt pris på www.bokia.se

Anmälan:

Palliativ vård 2009 (1008)

Patientnärmre vård (1009)

Namn

Befattning

Avd

E-mail

Företag/organisation

Adress

Postnummer

Ort

Telefon

Mobil

Faktureringsadress

Fakturareferens